

Na osnovu člana IV. 4 a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Doma naroda održanoj 21. marta 2002. godine i sjednici Predstavničkog doma održanoj 12. marta 2002. godine, usvojila je

ZAKON

O AUTORSKOM PRAVU I SRODNIM PRAVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

GLAVA I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

1. Ovim zakonom uređuju se:

- a) prava autora na djelima s područja književnosti, nauke i umjetnosti i njihovo ostvarivanje (u daljem tekstu: autorska prava);
- b) prava umjetnika izvođača i njihovo ostvarivanje, prava proizvođača fonograma, radiodifuznih ustanova - proizvođača emisija - (u daljem tekstu: srodna prava);
- c) pravo proizvođača videograma;
- d) pravo proizvođača baze podataka; i
- e) zaštita autorskog prava i srodnih prava.

Član 2.

1. Objavljivanje, u skladu s ovim zakonom, znači da je autorsko djelo ili predmet srodnog prava postao dostupan javnosti.
2. Izdavanje, u skladu s ovim zakonom, znači da je dovoljan broj izrađenih primjeraka autorskog djela ili predmeta srodnih prava s dozvolom autora ponuđen javnosti ili stavljen u promet.

Član 3.

Izraz "javan" i "javnost", u smislu ovog zakona, znači dostupnost djela neodređenog broja ljudi (pojedinaца), koji nisu povezani rodbinskom ili nekim drugim vezama, i koji imaju slobodan pristup djelu kroz njegovu javnu prezentaciju.

Član 4.

Zaštita srodnih prava, u skladu s ovim zakonom, ni na koji način ne utječe na prava autora čija su djela zaštićena ovim zakonom.

Ālan 5.

1. Autorska djela državljana Bosne i Hercegovine ili lica koja nisu državljani Bosne i Hercegovine, a imaju prebivalište u Bosni i Hercegovini, objavljena u Bosni i Hercegovini ili u inozemstvu, kao i autorska djela koja nisu objavljena, uživaju zaštitu u skladu s ovim zakonom.
2. Autorska djela stranih državljana i lica bez državljanstva, koja se prvi put objavljuju u Bosni i Hercegovini, ili u roku od 30 dana od dana kada su bila objavljena u nekoj drugoj državi, uživaju zaštitu u skladu s ovim zakonom kao i autorska djela državljana Bosne i Hercegovine.
3. Zaštitu, u skladu s ovim zakonom uživaju, i:
 - a) filmska djela èiji proizvođaèi imaju sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini, i
 - b) djela arhitekture i druga umjetnièka djela koja se, kao nekretnine ili njihov sastavni dio, nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.
4. Autorska djela stranih državljana, koja nisu prvi put ili istovremeno objavljena u Bosni i Hercegovini, uživaju zaštitu, u skladu s ovim zakonom, u okviru obaveza koje je Bosna i Hercegovina prihvatila po međunarodnim ugovorima ili na osnovu faktiènog reciprociteta.
5. Ako je autorsko djelo stvorilo više autora zaštitu u skladu s ovim zakonom uživaju svi koautori, ako bar jedan od njih ispunjava uvjete iz st. 1., 2. i 3.

GLAVA II - AUTORSKO DJELO I AUTOR

Ālan 6.

1. Autorskim djelom smatra se individualna duhovna tvorevina iz oblasti književnosti, nauke, umjetnosti i drugih oblasti stvaralaštva, bez obzira na vrstu, naèin i oblik izražavanja, ako ovim zakonom nije drukèije propisano.
2. Autorskim djelom smatraju se, naroèito:
 - a) pisana djela (knjige, brošure, književni tekstovi, èlanci i ostali napisi i kompjuterski programi);
 - b) govorna djela (predavanja, govori i druga djela iste prirode);
 - c) dramska i dramsko-muzièka djela;
 - d) koreografska i pantomimska djela;
 - e) muzièka djela, s rijeèima ili bez rijeèi;

- f) filmska djela i djela stvorena na naèin slièan filmskim djelima;
- g) djela iz oblasti slikarstva, vajarstva, arhitekture i grafike, bez obzira na materijal od kojeg su naèinjena, te ostala djela likovnih umjetnosti;
- h) djela svih grana primijenjenih umjetnosti i industrijskog oblikovanja;
- i) fotografska djela i djela proizvedena postupkom sliènim fotografskom;
- j) kartografska djela (geografske karte, topografske karte i sl.) i
- k) planovi, skice i plastièna djela, koja se odnose na geografiju, topografiju, arhitekturu ili drugu nauènu ili umjetnièku oblast.

Èlan 7.

1. Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela, kao što su: enciklopedije, zbornici, antologije, muzièke zbirke, fotografske zbirke i sl., kao i baze podataka bilo da su èitke mašinski ili u drugoj formi, koje, s obzirom na izbor ili raspored graðe, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.
2. Autorskim djelom smatraju se i zbirke narodnih književnih i umjetnièkih tvorevina, dokumenata, sudskih odluka, ili zbirke druge sliène graðe, koje same po sebi ne predstavljaju zaštiæena autorska djela ako te zbirke, s obzirom na izbor ili raspored i naèin izlaganja graðe, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.
3. Odredba stava 1. ne utjeèe na prava autora pojedinih djela od kojih su zbirke sastavljene.

Èlan 8.

1. Prijevodi, prilagoðavanja, muzièke obrade i druge prerade izvornih autorskih djela koja predstavljaju samostalnu individualnu duhovnu tvorevinu, zaštiæeni su kao i autorsko djelo.
2. Odredba stava 1. ne utjeèe na prava autora izvornog autorskog djela.

Èlan 9.

Upotreba narodnih književnih i umjetnièkih tvorevina radi književne, nauène ili umjetnièke obrade, slobodna je.

Èlan 10.

1. Autorskopravno nisu zaštiæeni:
 - a) ideje, koncepti, postupci, radne metode, matematièke operacije, naèela, otkriæa;
 - b) zvanièni tekstovi iz oblasti zakonodavstva, uprave i sudstva;

c) stručni izvještaj, referat, službeni akt ili sličan rad nastao u vršenju radnih obaveza u privrednoj ili drugoj djelatnosti.

2. Prijevodi tekstova iz stava 1. b) autorskoppravno su zaštićeni, osim ako nisu objavljeni kao zvanični tekstovi.

Član 11.

1. Naslov autorskog djela, ako predstavlja individualnu duhovnu tvorevinu, zaštićen je ovim zakonom kao i samo djelo.

2. Nezavisno od odredbe iz stava 1. nije dozvoljeno uzimati za naslov autorskog djela naslov već upotrijebljen za neko autorsko djelo iste ili slične vrste, ako bi takav naslov mogao izazvati zabunu u pogledu autora djela.

GLAVA III - AUTOR I PRAVA AUTORA

Član 12.

1. Autor djela je fizičko lice koje je stvorilo djelo.

2. Autorska prava pripadaju autoru od trenutka stvaranja autorskog djela i nisu uvjetovana ispunjenjem bilo kakvih formalnosti.

Član 13.

Autorom se smatra lice čije je ime i prezime ili pseudonim označen na djelu, dok se suprotno ne dokaže.

Član 14.

1. Autor zbirke autorskih djela je lice koje je tu zbirku sačinilo.

2. Autor prijevoda, prilagođenog, muzičkog obrađenog ili na drugi način prerađenog autorskog djela, je lice koje je to djelo prevelo, prilagodilo, muzički obradilo ili na drugi način preradilo.

3. Lice koje je stvorilo književno, naučno ili umjetničko djelo, upotrebom narodnih književnih ili umjetničkih duhovnih tvorevina, autor je tog djela.

Član 15.

1. Ako autorsko djelo, stvoreno saradnjom dva ili više lica, čini nedjeljivu cjelinu, svim koautorima na stvaranju tog djela pripada nedjeljivo autorsko pravo.

2. Udio pojedinih koautora određuje se srazmjerno stvarnom doprinosu koji je svaki od koautora dao u stvaranju autorskog djela, ako međusobni odnosi koautora nisu ugovorom drugačije uređeni.

3. Odluku o korištenju koautorskog djela donose zajedno svi koautori. Koautor ne može uskratiti svoju saglasnost suprotno naèelima savjesnosti i poštenja.

4. Ako autorsko djelo, stvoreno saradnjom dva ili više lica, ne èini nedjeljivu cjelinu, svaki koautor ima autorsko pravo na svoj doprinos.

Èlan 16.

Prava autora èija su autorska djela spojena radi zajednièkog korištenja odreðuju se ugovorom, a u suprotnom, primjenjivat æe se odredbe èlana 15.

Èlan 17.

1. Autorsko pravo na anonimna djela i na djela izdata pod pseudonimom, èiji autor nije poznat, vrši lice koje je djelo izdalo. Ako izdavaè nije naznaèen na djelu, na vršenje autorskog prava ovlašteno je lice koje je djelo objavilo.

2. Autorsko pravo na neobjavljena djela èiji je autor nepoznat vrši odgovarajuæa organizacija autora.

3. Odredbe st. 1. i 2. prestaju se primjenjivati kada se utvrdi identitet autora.

GLAVA IV - POSEBNE ODREDBE O AUTORSKOM DJELU I AUTORU

Odjeljak 1. - Filmsko djelo

Èlan 18.

1. Autorima završenog filmskog djela smatraju se: pisac scenarija, režiser i glavni snimatelj, a autorom crtanog filma smatra se i glavni crtaè.

2. Ako je u filmskom djelu muzika bitan element i komponovana je za to djelo, koautorom tog filmskog djela smatra se i kompozitor muzike za to djelo.

3. Kompozitor muzike za film, koji se ne smatra autorom filmskog djela u smislu stava 2., scenograf filma, slikar kostima i slikar maski, imaju autorska prava na svoje doprinose i mogu ih prenositi na proizvođaèa filmskog djela samo ugovorom.

4. Ako se radi o crtanom, odnosno animiranom filmu ili su crtež ili animacija bitni elementi filmskog djela, glavni crtaè i glavni animator su koautori filmskog djela.

Èlan 19.

Autori filmskog djela imaju iskljuèivo pravo da snimaju svoja djela (pravo filmovanja), da ih reprodukuju, stavljaju u promet, javno prikazuju, emituju, saopæavaju javnosti, titlaju, prevode (dubliraju) i preraðuju.

Èlan 20.

1. Odnos između proizvođača filmskog djela i autora filmskog djela i međusobni odnosi autora filmskog djela, uređuju se ugovorom koji se zaključuje u pismenoj formi.
2. Ugovorom iz stava 1. uređuju se, između ostalog, prava koja se prenose na proizvođača i naknada autorima filmskog djela.
3. Prava, koja nisu prenesena ugovorom na proizvođača, zadržavaju autori filmskog djela.
4. Proizvođačem filmskog djela, u skladu s ovim zakonom, smatra se pravno ili fizičko lice, koje na osnovu ugovora ili na vlastitu inicijativu proizvede neko filmsko djelo.

Član 21.

Ako nije drugačije ugovoreno, pisac scenarija i kompozitor mogu svoje doprinose filmskom djelu objavljivati ili se njima na drugi način odvojeno koristiti, pod uvjetom da se time ne povrijede prava prenesena na proizvođača filmskog djela.

Član 22.

Filmsko djelo smatra se završenim kad je završena prva standardna kopija filma, u skladu sa sporazumom autora i proizvođača filmskog djela.

Član 23.

1. Ako proizvođač ne završi filmsko djelo u roku od tri godine od dana sklapanja ugovora o proizvodnji tog djela, ili ako završeno filmsko djelo ne pusti u promet u roku od jedne godine od dana završetka tog djela, autori filmskog djela mogu, zadržavajući pravo na naknadu, tražiti raskid ugovora ako nije ugovoren koji drugi rok.
2. Ako neki od autora odbije da završi svoj doprinos filmskom djelu, ili ako zbog više sile to ne može učiniti, ne može se protiviti da se doprinos koji je već dao upotrijebi za dovršenje filmskog djela. Taj autor na već dati doprinos filmskom djelu ima odgovarajuća autorska prava.

Odjeljak 2. - Autorsko djelo stvoreno u radnom odnosu, po narudžbi i kolektivno autorsko djelo

Član 24.

Smatra se da je pravo na iskorištavanje autorskog djela, koje je stvorio posloprimac u izvršavanju svojih obaveza ili po uputstvima poslodavca, preneseno na poslodavca u trajanju od pet godina, od dana završetka djela, ukoliko ugovorom nije drugačije predviđeno.

Ālan 25.

1. Autor djela stvorenog u radnom odnosu pri objavljivanju svojih sabranih djela moēe i bez dozvole poslodavca koristiti to djelo.
2. Nakon proteka roka od pet godina od dana završetka djela stvorenog u radnom odnosu prava na iskorištavanje djela pripadaju iskljuĉivo autoru.

Ālan 26.

Izuzetno od odredbi Ālana 25., na raĉunarskom programu i bazi podataka stvorenim u radnom odnosu, nosilac autorskog imovinskog prava je poslodavac.

Ālan 27.

1. Sva autorska prava na djela stvorena u okviru ugovora o djelu pripadaju autoru koji je djelo stvorio, ako ugovorom nije drugaĉije utvrĊeno.
2. Izuzetno od odredbe stava 1., autorska imovinska prava na raĉunarskom programu stvorenom u okviru ugovora o djelu pripadaju naruĉiocu djela, osim ako ugovorom nije drugaĉije predviĊeno.

Ālan 28.

1. Djelo stvoreno na podsticaj i u organizaciji fiziĉkog ili pravnog lica, u ĉijem stvaranju je uĉestvovao veći broj lica i koje se koristi pod imenom naruĉioca, smatra se kolektivnim autorskim djelom (enciklopedije, zbornici, raĉunarski programi, baze podataka).
2. Koautori su nosioci zajedniĉkog autorskog prava na koautorskom djelu, ako ovim zakonom ili ugovorom kojim se ureĊuju njihovi meĊusobni odnosi nije drukĉije predviĊeno.
 - a) Za ostvarivanje koautorskih prava i prenošenje tog prava neophodna je saglasnost svih koautora. Koautor ne smije koristiti svoju saglasnost protivno naĉelu savjesnosti i poštenju, niti ĉiniti bilo šta što škodi interesima ostalih koautora.
 - b) Svaki koautor ovlašten je da podnosi tuēbe za zaštitu autorskih prava na koautorskom djelu, s tim da moēe postavljati tuēbene zahtjeve samo u svoje ime i za svoj raĉun.
 - c) Ako se nisu drugaĉije sporazumjeli, koautori dijele ekonomsku korist od iskorištavanja koautorskih djela srazmjerno stvarnom doprinosu koji je svaki dao u stvaranju djela.
3. Ukoliko ugovorom nije drugaĉije predviĊeno nosilac autorskog imovinskog prava na djelu je naruĉilac.

4. Naruèilac kolektivnog autorskog djela dužan je da pri iskorištavanju djela na svakom primjerku navede listu autora èije priloge sadrži kolektivno autorsko djelo.

GLAVA V - SADRŽAJ I ISKORIŠTAVANJE AUTORSKOG PRAVA

Èlan 29.

Autorsko pravo sadrži imovinsko-pravna ovlaštenja (u daljem tekstu: autorska imovinska prava) i lièno-pravna ovlaštenja (u daljem tekstu: autorska moralna prava).

Èlan 30.

1. Autorska imovinska prava sadrže iskljuèivo ovlaštenja autora na iskorištavanje djela.
2. Autorsko djelo može da iskorištava drugo lice samo po odobrenju autora, ako ovim zakonom nije drugaèije odreèeno.
3. Za svako iskorištavanje autorskog djela od drugog lica autoru pripada naknada, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugaèije odreèeno.

Èlan 31.

Autorska moralna prava sadrže neotuđiva i neprenosiva ovlaštenja autora i to da autor može: odluèiti kada æe i u kojoj formi njegovo djelo biti prvi put objavljeno; biti priznat i oznaèen kao stvaralac djela pod svojim imenom, pod pseudonimom koji može indicirati ili ne njegovo ime ili anonimno; suprotstaviti se svakom deformisanju, sakaæenju ili drugom mijenjanju djela kao i svakoj upotrebi djela koja bi vrijeðala njegovu èast ili ugled.

Èlan 32.

Izdavaè, preraðivaè, obraðivaè, prikazivaè, prevodilac, snimatelj i svako drugo lice koje javno iskorištava autorsko djelo, dužno je, pri svakom iskorištavanju djela, oznaèiti ime autora djela, ako autor ne želi da djelo bude anonimno ili oznaèeno pseudonimom.

Èlan 33.

1. Autor može u svako doba povuæi iz prometa i uskratiti dalje korištenje djela u bilo kojem obliku, ako za to ima ozbiljne moralne razloge, nakon što prethodno nadoknadi štetu vlasniku primjerka djela, odnosno nosiocu prava iskorištavanja.
2. Ako se autorsko djelo iz stava 1. ponovo stavi u promet, raniji vlasnik primjerka djela, odnosno raniji nosilac prava iskorištavanja ima pravo prvenstva u roku od 30 dana od dana saznanja, a najkasnije u roku jedne godine od dana stavljanja djela u promet.
3. Ovlaštenje iz stava 1. ne pripada drugom nosiocu autorskog prava.

4. Odredbe st. 1., 2. i 3. ne odnose se na kompjuterske programe, filmska djela i baze podataka.

Ālan 34.

Autor ima iskljuĉivo pravo da daje odobrenje za objavljivanje, reprodukovanje, stavljanje u promet originala ili umnoženih primjeraka djela ukljuĉujući i njihov uvoz, javno predstavljanje, javno izvoĊenje, emitovanje, saopćavanje javnosti, prevoĊenje, prilagoĊavanje, recitovanje ili iskorištavanje djela u bilo kojem drugom obliku, ako ovim zakonom nije drugaĉije odreĊeno.

Ālan 35.

1. Pravom reprodukovanja smatra se pravo autora da odobri umnožavanje svog djela bez obzira na vrstu, naĉin i postupke kao i broj umnoženih primjeraka.
2. Umnožavanje djela obuhvata i pohranjivanje djela u elektronskoj formi.

Ālan 36.

1. Pravom stavljanja u promet smatra se pravo prepućtanja originala ili kopija djela javnosti putem prodaje ili drugih oblika prijenosa vlasnićtva.
2. Pravo stavljanja u promet obuhvata i iskljuĉivo pravo autora da umnožene primjerke djela uvozi u odreĊenu drŹavu radi daljeg stavljanja u promet, bez obzira na koji naĉin su izraĊeni umnoženi primjerci.
3. Prvom prodajom ili drugaĉijom formom sticanja vlasnićkog prava na original ili umnoženi primjerak djela u Bosni i Hercegovini koje se obavlja izriĉitom ili prećutnom saglasnoćau autora, iscrpljeno je za ovaj original ili umnoženi primjerak pravo stavljanja u promet na teritoriji Bosne i Hercegovine, osim ako je meĊunarodnim ugovorom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu drugaĉije propisano.

Ālan 37.

1. Autori raĉunarskih programa, filmskih i djela stvorenih na naĉin sliĉan filmskom djelu i djela ugraĊenih na nosaĉe zvuka, imaju iskljuĉivo pravo da daju odobrenje za iznajmljivanje originala ili umnoženih primjeraka djela.
2. Pravom iznajmljivanja smatra se iskljuĉivo pravo autora navedenih u stavu 1. da original ili umnožene primjerke djela prepuste drugom licu na vremenski ograniĉenu upotrebu u svrhu ostvarivanja posredne ili neposredne privredne ili komercijalne koristi.

3. Iscrpljenje prava stavljanja u promet ne obuhvata pravo autora na iznajmljivanje djela, odnosno umnožene primjerke djela.

Ālan 38.

Pravom saopæavanja javnosti autorskih djela smatra se stavljanje na raspolaganje javnosti autorskih djela beŹiènim ili Źièanim putem, ukljuèujuæi i stavljanje dostupnim javnosti autorskih djela na naèin da svako moŹe imati pristup djelu s mjesta i u vrijeme koje autor odabere.

Ālan 39.

1. Autori dramskih, dramsko-muzièkih i muzièkih djela imaju iskljuèivo pravo da daju dozvolu:

- a) za javno predstavljanje i javno izvoðenje tih djela;
- b) za javno prenošenje predstavljanja i izvoðenja tih djela bilo kojim sredstvima.

2. Autorima dramskih i dramsko-muzièkih djela pripada pravo iz stava 1. i na prijevodima tih djela.

Ālan 40.

1. Autor ima iskljuèivo pravo da drugom zabrani ili dozvoli emitovanje svog djela.

2. Emitovanjem, u smislu stava 1., smatra se javno saopæavanje djela beŹiènim ili Źièanim prijenosom elektromagnetnih, elektriènih ili drugih signala na daljinu (radiodifuzija i kablovska difuzija).

3. BeŹièno emitovanje i Źièano emitovanje su odvojene radnje iskorištavanja djela, i predmet su dva posebna autorskopravna ovlaštenja, osim:

- a) ako je Źièana reemisija djela, koje se beŹièno emituje, tehnièki neophodan uvjet za prijem emisije;
- b) ako se Źièanom reemisijom djela, koje se beŹièno emituje, signalom snabdijeva manje od 100 prijelnika, na nekomercijalnoj osnovi.

4. Radnja emitovanja iz stava 2. postoji i kad se pod kontrolom subjekta, koji vrši emitovanje na njegovu odgovornost, signali, koji su namijenjeni za javni prijem, šalju u neprekinutom komunikacionom lancu ka satelitu i nazad na zemlju.

5. Ako su signali kodirani, emitovanje preko satelita postoji pod uvjetom da su sredstva za dekodiranje signala dostupna javnosti, putem subjekta koji vrši emitovanje ili preko treæeg lica koje ima njegovo ovlaštenje.

Ālan 41.

Autor ima iskljuĉivo pravo da dozvoli saopæenje javnosti preko zvuĉnika ili bilo kojeg drugog sliĉnog ureĉaja za prijenos znakova, zvukova ili slika svog djela emitovanog putem radiodifuzije (u daljem tekstu: sekundarno radiodifuzno emitovanje).

Ālan 42.

Autori knjiŹevnih, nauĉnih i muziĉkih djela imaju iskljuĉivo pravo dati dozvolu:

- a) za snimanje tih djela instrumentima za mehaniĉku reprodukciju;
- b) za javno izvoĉenje i saopæavanje djela snimljenih instrumentima za mehaniĉku reprodukciju.

Ālan 43.

1. Dozvola data za javno predstavljanje i javno izvoĉenje, za javno prenošenje predstavljanja i izvoĉenja (radiodifuzno emitovanje), ili za drugo saopæavanje javnosti, ne sadrŹi dozvolu za snimanje djela instrumentima za snimanje zvukova ili slika.
2. Organizacija za radiodifuziju moŹe zaštiæeno djelo snimiti vlastitim sredstvima i samo za svoje potrebe, za ěije je emitovanje dobila dozvolu i moŹe ponovo emitovati te snimke uz naknadu i bez nove dozvole autora, ako ugovorom nije drugaĉije odreĉeno.
3. Snimci iz stava 2. mogu se predati javnim arhivima kao dokumentacijski materijal.

Ālan 44.

Autor knjiŹevnog djela ima iskljuĉivo pravo davati dozvolu za javno recitovanje svog knjiŹevnog djela, kao i za javno prenošenje recitacije svim sredstvima ili postupcima.

Ālan 45.

1. Autor ima iskljuĉivo pravo da daje dozvolu za prilogaĉavanje, obraĉivanje ili druga preinaĉavanja svog djela.
2. Prava iz stava 1. priznaju se autoru knjiŹevnih djela za sve vrijeme trajanja njegovih prava na originalno djelo i u pogledu prijevoda njegovog djela.

Ālan 46.

1. Autori knjiŹevnih, muziĉkih, nauĉnih i umjetniĉkih djela imaju iskljuĉivo pravo davati dozvolu:
 - a) za filmsko prilogaĉavanje ili reprodukovanje tih djela i za promet tih djela;
 - b) za javno prikazivanje, za javno izvoĉenje, kao i elektronsko prenošenje saopæenja javnosti prilagoĉenih ili reprodukovanih djela.

2. Filmsko djelo stvoreno prilagođavanjem ili reprodukcijom književnih, muzičkih, naučnih ili umjetničkih djela zaštićeno je kao i originalno djelo, čime se ne utječe na pravo autora prilagođenog ili reprodukovanog djela.

3. Prilagođavanje u bilo kom umjetničkom obliku filmskih djela, koja potječu od književnih, muzičkih, naučnih ili umjetničkih djela, ne smije se vršiti bez dozvole autora djela, niti bez dozvole autora tih filmskih djela, ako oni to pravo nisu ugovorom prenijeli na proizvođača.

4. Odredbe st. 1., 2. i 3. primjenjuju se i na reprodukciju ili produkciju dobijenu na način sličan stvaranju filmskog djela.

Član 47.

1. Autori izvornih djela likovne umjetnosti u pogledu tih djela i autori književnih, naučnih i muzičkih djela u pogledu svojih izvornih rukopisa imaju pravo od vlasnika ili korisnika tih djela, odnosno rukopisa biti obaviješteni o novom vlasniku, odnosno korisniku.

2. Ako je djelo likovne umjetnosti kao i izvorni rukopis prodato ili je na drugi naplativ način preneseno vlasništvo, autor ima pravo biti obaviješten, kao i pravo na učešće u dobiti od pet posto od prodajne cijene (pravo slijeđenja).

3. Za obaveze iz stava 2. garantuje otuđilac djela. Ako je prodaja izvršena putem galeriste, aukcijom ili putem drugog posrednika, tada ova lica solidarno garantuju s otuđiocem. Obaveza obavještanja odnosi se na podatke o otuđenom originalu, prodavaču, prodajnoj cijeni kao, i garanciju autoru uvida, u neophodnom obimu, u odgovarajuće poslovne knjige, i drugu evidenciju odgovornog lica.

4. Autor se ne može odreći prava slijeđenja niti ga može prenositi pravnim poslovima. Pravo slijeđenja se nasljeđuje.

5. Pravo slijeđenja ne može biti predmet prinudnog izvršenja.

6. Odredbe st. 1., 2., 3., 4. i 5. ne primjenjuju se na djela arhitekture i na djela primijenjene umjetnosti.

Član 48.

1. Ako vlasnik ima namjeru mijenjati djelo arhitekture, mora prvenstveno preradu djela ponuditi autoru djela arhitekture ako je živ i ako je uobičajeno dostupan.

2. Ako autor neosnovano odbije saradnju, vlasnik može djelo slobodno preraditi.

3. Autor zadržava autorska moralna prava.

Član 49.

1. Autor ima pravo pristupa originalu ili kopijama djela koje se nalazi u posjedu drugog lica, ukoliko je to neophodno za vršenje njegovog prava umnožavanja ili prerade i ako to nije suprotno opravdanim interesima posjednika.
2. Autor može od posjednika djela likovne umjetnosti ili fotografije zahtijevati predaju originala ili kopije svoga djela, radi izlaganja u Bosni i Hercegovini, ukoliko dokaže postojanje pretežnog interesa.
3. Izdvajanje originala ili kopije svoga djela prema stavu 2. može biti uvjetovano davanjem garancije ili zaključenjem ugovora o osiguranju, u visini tržišne cijene djela.
4. Pravo pristupa djelu, kao i izložba, ostvaruju se na trošak autora i sa što je moguće manje oštećenja za posjednika. U slučaju oštećenja originala ili kopije djela, odgovara autor, bez obzira na krivicu.

Član 50.

1. Na teritoriji Bosne i Hercegovine dozvoljeno je bez dozvole autora:
 - a) reprodukovanje pojedinih dijelova književnog, naučnog ili umjetničkog djela ili takvog djela manjeg obima u čitankama i udžbenicima, u svrhe nastave i naučnog rada, kao i pojedinih djela fotografije, likovne umjetnosti, arhitekture, primijenjene umjetnosti, industrijskog dizajna i kartografije, ako se radi o već objavljenim djelima većeg broja autora;
 - b) preštampavanje u periodičnoj štampi aktuelnih članaka u kojim se raspravlja o općim pitanjima od javnog interesa, ako autor reprodukovanje tih članaka nije izričito zabranio.
2. Odredbe stava 1. na odgovarajući način se primjenjuju i za javno saopćavanje.
3. U svim slučajevima iz stava 1. mora se jasno označiti ime i prezime autora, originalno djelo i porijeklo pozajmice.
4. U slučajevima iz stava 1. autor ima pravo na naknadu i sva druga prava u skladu s ovim zakonom.

Član 51.

1. Na teritoriji Bosne i Hercegovine dozvoljeno je bez dozvole autora i bez plaćanja naknade za korištenje:
 - a) javno predstavljanje i javno izvođenje književnih ili umjetničkih djela u svrhu i u obliku neposredne nastave, kao i sekundarno emitovanje školskih emisija putem radiodifuzije,

te javno predstavljanje i javno izvođenje objavljenih djela na besplatnim školskim svečanostima, pod uvjetom da umjetnici izvođači, ne dobivaju nikakvu naknadu;

b) objavljivanje izvještaja o objavljenim književnim, umjetničkim i naučnim djelima, u kojima se sadržaj tih djela reprodukuje na originalan i skraćeni način;

c) reprodukcije umjetničkih djela izloženih u parkovima, na ulicama i trgovima, s tim da se ne koriste u trodimenzionalnom obliku ili za iste svrhe kao i prvobitno djelo ili za postizanje ekonomske koristi;

d) reprodukcije već objavljenog djela izvršeno u svrhu ličnog usavršavanja, ukoliko reprodukcija nije namijenjena i pristupačna javnosti, i ako posredno ne služi drugom licu za postizanje ili povećanje dobiti,

d.d.) odredba tačke d) ne odnosi se na djela arhitekture, kompjuterskih programa, baze podataka koje rade pomoću sredstava računarske tehnike, kao i na fiksiranje javnog saopćavanja djela na nosače slike ili zvuka;

d.d.d.) cijelu knjigu, časopis ili dnevni list u cjelini može se za privatne svrhe kopirati samo ručno ili pomoću pisane mašine, a fotokopiranjem najviše u tri primjerka, ukoliko je djelo više od dvije godine rasprodati;

e) djela koja se nalaze na javnim izložbama, sajmovima, aukcijama ili zbirkama, koja priređivači smije slobodno umnožiti u katalogima izdatim u te svrhe;

f) reprodukcije djela slikarstva putem vajarstva i obratno, te reprodukcije djela arhitekture putem slikarstva ili vajarstva;

g) doslovno navođenje odlomaka (citata) iz djela koje je na zakonit način postalo pristupačno javnosti, uz uvjet da bude u skladu s dobrim običajima i u mjeri opravdanoj svrhom koja se ima postići, te da se prilikom citiranja naznači izvor i ime autora, ako se njegovo ime nalazi u izvoru;

h) korištenje djela u postupku pred arbitražom, pred sudskim, upravnim i državnim organima u obimu koji zahtijeva svrha izvođenja dokaza.

2. U slučajevima iz stava 1. autor zadržava sva druga prava u skladu s ovim zakonom.

Član 52.

1. Ako je autorsko djelo računarski program, dozvoljeno je licu koje je na zakonit način pribavilo primjerak računarskog programa da radi vlastitog uobičajenog korištenja programa, bez dozvole autora i plaćanja autorske naknade:

- a) instalira program u memoriju računara i pušta ga u rad;
 - b) otklanja greške u programu i vrši druge neophodne izmjene u njemu, ukoliko ugovorom nije drugačije određeno;
 - c) saèini rezervni primjerak programa na trajnom tjelesnom nosaèu;
 - d) izvrši dekompilaciju programa iskljuèivo radi pribavljanja neophodnih podataka za postizanje interoperabilnosti tog programa s drugim, nezavisno stvorenim programom ili određenom računarskom opremom, pod uvjetom da taj podatak nije bio na drugi naèin dostupan.
2. Podatak dobiven radnjom iz stava 1. d) ne smije se saopæti drugima ili koristiti u druge svrhe, posebno za stvaranje ili plasman drugog računarskog programa kojim bi se povrijedilo autorsko pravo na prvom.
3. Lice koje je na zakonit naèin pribavilo primjerak računarskog programa može preduzeti radnje iz stava 1. neposredno ili preko drugog stručnog lica koje radi po njegovom nalogu.

Èlan 53.

1. Bez dozvole autora i bez plaæanja naknade za korištenje, mogu se objaviti putem štampe i radio-televizije, radi obavještanja o tekuæim događajima, govori namijenjeni javnosti održani u predstavnièkim tijelima, sudovima i drugim državnim organima, nauènim, umjetnièkim, vjerskim i drugim organizacijama, te na javnim sastancima i službenim sveèanostima.
2. Bez dozvole autora i bez plaæanja naknade za korištenje, mogu se o drugim govorima, predavanjima i ostalim djelima iste prirode davati u dnevnoj i povremenoj štampi i putem radiodifuzije samo kraæi izvještaji.
3. Bez dozvole autora ne može se saèiniti zbirka njegovih djela navedenih u st. 1. i 2.
4. U sluèajevima iz st. 1. i 2. autor zadržava sva druga prava, u skladu s ovim zakonom.

Èlan 54.

1. Za iskorištavanje narodnih književnih i umjetnièkih tvorevina putem javnog izvođenja plaæa se naknada kao za javno izvođenje autorskih djela.
2. Iskorištavanje narodnih književnih i umjetnièkih tvorevina, u svakom drugom vidu, slobodno je.

3. Lica koja iskorištavaju narodne književne i umjetničke tvorevine dužna su naznačiti porijeklo djela i suzdržati se od sakaćenja i nedostojne upotrebe djela.

4. O zaštiti prava iz stava 3. brinu se odgovarajuće organizacije autora i institucije iz oblasti nauke i umjetnosti.

GLAVA VI - PRENOŠENJE AUTORSKOG PRAVA

Član 55.

1. Pravo autora na iskorištavanje djela može se u potpunosti ili djelimično, uz naknadu ili bez naknade, prenositi na pojedince ili na pravna lica, za vrijeme trajanja autorskog prava ili za određeno vrijeme.

2. Lice na koje je preneseno pravo iskorištavanja autorskog djela ne može to pravo prenositi na treće lice, bez saglasnosti nosioca tog prava, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 56.

Lice na koje je preneseno pravo iskorištavanja autorskog djela nije ovlašteno da prilikom korištenja unosi u autorsko djelo bilo kakve izmjene, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.

Odjeljak 1. - Prenosjenje autorskim ugovorima

Član 57.

Svoja prava iskorištavanja djela, autor prenosi na drugo lice autorskim ugovorom, kao što je: izdavački ugovor; ugovor o prikazivanju; ugovor o izvođenju; ugovor o filmskom djelu; ugovor o emitovanju djela preko radija ili televizije; ugovor o snimanju djela instrumentima za registraciju zvukova i slika; ugovor o prerađivanju (adaptaciji) djela; ugovor o ustupanju prava na prevođenje djela i sl.

Član 58.

1. Autorski ugovori zaključuju se u pismenoj formi.

2. Autorski ugovor, koji nije zaključen u pismenoj formi ne proizvodi pravno djejestvo, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 59.

Autorski ugovor sadrži naročito: imena ugovornih strana, naziv autorskog djela koje je predmet ugovora, način korištenja autorskog djela, visinu, način i rokove plaćanja naknade, ako se djelo koristi uz naknadu.

Član 60.

Ako se korištenjem autorskog djela ostvari prihod koji je u oèiglednoj nesrazmjeri s ugovorenom autorskom naknadom, autor ima pravo zahtijevati da mu se odredi, odnosno osigura, pravednije uèešæe u prihodu ostvarenom korištenjem njegovog djela, izmjenom ugovora o korištenju djela.

Član 61.

1. Predmet autorskog ugovora može biti i djelo koje još nije stvoreno.
2. Ništavan je autorski ugovor kojim autor prenosi pravo iskorištavanja svih svojih budućih djela.

Član 62.

Autor je dužan za vrijeme trajanja autorskog ugovora uzdržavati se od postupaka koji bi ometali korisnika u vršenju prenesenog autorskog prava.

Član 63.

Na autorske ugovore primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju obligacioni odnosi, ako u skladu s odredbama ovog zakona nije drugaèije određeno.

Odjeljak 2. - Izdavaèki ugovor

Član 64.

1. Izdavaèkim ugovorom autor prenosi na izdavaèa pravo objavljivanja autorskog djela štampanjem, odnosno umnožavanjem.
2. Izdavaè je dužan autorsko djelo objaviti, na svakom primjerku djela na vidljivom mjestu staviti ime i prezime autora, ako autor ne želi da djelo bude anonimno ili oznaèeno pseudonimom; platiti autoru naknadu ako se djelo koristi uz naknadu; starati se o uspješnom rasturanju primjeraka djela autora i na njegov zahtjev, povremeno autora obavještavati o rasturanju primjeraka autorskog djela.
3. Izdavaèkim ugovorom autor može na izdavaèa prenijeti pravo prevođenja svog djela radi njegovog objavljivanja na drugim jezicima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu.

Član 65.

1. Zastupnik autora može zakljuèiti izdavaèki ugovor samo za ona djela koja su navedena u njegovoj punomoæi.

2. Zastupnik ogranièeno poslovno sposobnog autora ne može zakljuèiti izdavaèki ugovor bez pristanka autora da se djelo objavi.

Èlan 66.

1. Izdavaèki ugovor sadrži naroèito: obim i vrijeme korištenja prava koja autor prenosi na izdavaèa, rok u kojem je izdavaè dužan objaviti djelo i visinu naknade, ako je naknada ugovorena.

2. Ako se naknada za korištenje djela utvrđuje u procentu od maloprodajne cijene prodatih primjeraka autorskog djela, izdavaèkim ugovorom mora se odrediti i najniži iznos naknade koji je izdavaè dužan platiti, bez obzira na broj prodatih primjeraka, kao i rok isplate tog iznosa.

Èlan 67.

1. Za vrijeme važenja izdavaèkog ugovora autor ne može pravo objavljivanja odnosno umnožavanja autorskog djela na istom jeziku ustupiti treæem licu, ako ugovorom nije drugaèije određeno.

2. Pravo objavljivanja novinskih èlanaka autor može istovremeno ustupiti veæem broju korisnika, ako ugovorom nije drugaèije određeno.

Èlan 68.

Ako izdavaèkim ugovorom nije drugaèije određeno, smatra se da je autor tim ugovorom prenio na izdavaèa pravo na objavljivanje samo jednog bibliografskog izdanja, odnosno pravo na samo jedno umnožavanje.

Èlan 69.

Rukopis ili drugi original autorskog djela, koje je predmet izdavaèkog ugovora, ostaje vlasništvo autora, ako ugovorom nije drugaèije određeno.

Èlan 70.

Ako izdavaèkim ugovorom nije drugaèije određeno, izdavaè je dužan, u sluèaju novih izdanja autorskog djela, omogućiti autoru unošenje poboljšanja ili izmjenu djela, pod uvjetom da to ne povlaèi prevelike troškove za izdavaèa i da ne mijenja karakter djela.

Èlan 71.

1. Ako djelo propadne zbog više sile nakon njegove predaje izdavaèu radi objavljivanja, autor ima pravo na naknadu koja bi mu pripadala da je djelo bilo objavljeno.

2. Ako zbog više sile propadne pripremljeno izdanje prije njegovog stavljanja u promet, izdavaè ima pravo pripremiti novo izdanje, a autoru pripada naknada za propalo izdanje, ali ne i za isto novo izdanje.

3. U sluèaju djelimiène propasti pripremljenog izdanja zbog više sile prije njegovog stavljanja u promet, izdavaè ima pravo, bez naknade autoru, umnožiti samo onoliko primjeraka djela koliko je propalo.

Èlan 72.

1. Izdavaèki ugovor prestaje: smræu autora, prije završetka autorskog djela, iscrpljenjem tiraža svih ugovorenih izdanja i istekom važenja ugovora.

2. Autor može tražiti raskid izdavaèkog ugovora ako izdavaè nakon iscrpljenja jednog izdanja ne pristupi izdavanju novog ugovorenog izdanja u roku od jedne godine od dana kad je autor to zahtijevao, ako ugovorom nije drugaèije odreðeno.

3. Ako autor ne preda izdavaèu autorsko djelo u ugovorenom roku ili ako izdavaè ne izda djelo u ugovorenom roku, izdavaè odnosno autor može zahtijevati raskid ugovora i tražiti naknadu štete zbog neizvršenja ugovora, i ima pravo da zadrži primljenu naknadu, odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade.

4. Ako rok za izdavanje djela nije utvrðen ugovorom, izdavaè je dužan objaviti djelo u primjerenom roku, a najkasnije u roku od jedne godine od dana predaje rukopisa ili drugog originalnog djela.

Èlan 73.

Ugovor o objavljivanju èlanaka, crteža i bilješki u novinama, èasopisima i drugoj periodiènoj štampi ne mora biti zakljuèen u pisanoj formi

Èlan 74.

1. Ako izdavaè za vrijeme trajanja izdavaèkog ugovora, a najkasnije nakon isteka tri godine od dana izdavanja djela, ako ugovorom nije odreðen duži rok, namjerava neprodane primjerke djela prodati kao papir za preradu, dužan je prije toga ponuditi autoru da ih otkupi, i to po cijeni koju bi dobio ako bi ih prodao kao papir za preradu.

2. Ako autor ne otkupi ili otkupi djelimièno ponuðene primjerke djela, izdavaè može preostale primjerke prodati kao papir za preradu.

Odjeljak 3. - Ugovor o prikazivanju i ugovor o izvoðenju

Èlan 75.

Ugovorom o prikazivanju, odnosno ugovorom o izvođenju autor djela prenosi na korisnika pravo javnog prikazivanja ili izvođenja autorskog djela, a korisnik se obavezuje da to djelo prikaže, odnosno izvede u određenom roku, na način i pod uvjetima koji su određeni ugovorom.

Član 76.

Pravo prikazivanja, odnosno pravo izvođenja određenog autorskog djela autor može istovremeno prenijeti na veći broj korisnika, ako se ugovorom nije odrekao tog prava.

Član 77.

Ugovor o prikazivanju, odnosno ugovor o izvođenju sadrži naročito: način prikazivanja, odnosno način izvođenja autorskog djela i područje na kojem se djelo može koristiti.

Član 78.

1. Ako autor ne preda korisniku djelo (rukopis, partituru i sl.) u ugovorenom roku, ili korisnik djelo ne prikaže, odnosno ne izvede u ugovorenom roku, autor, odnosno korisnik može zahtijevati raskid ugovora o prikazivanju, odnosno ugovora o izvođenju i tražiti naknadu štete zbog neizvršenja ugovora.
2. Ako se ugovor raskine krivicom korisnika djela, autor ima pravo zadržati primljenu naknadu, odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade.
3. Rukopis, partitura ili drugi original autorskog djela, koji je predmet ugovora o prikazivanju, odnosno ugovora o izvođenju, ostaje vlasništvo autora, ako ugovorom nije drugačije određeno.

Član 79.

Korisnik ugovora o prikazivanju, odnosno ugovora o izvođenju dužan je autoru omogućiti uvid u prikazivanje, odnosno izvođenje djela, osigurati tehničke uvjete prikazivanja, odnosno izvođenja djela koji osiguravaju poštivanje autorskih moralnih prava, te autoru ili njegovom zastupniku dostavljati program i povremeno ga obavještavati o prihodima od prikazivanja, odnosno izvođenja djela.

Odjeljak 4. - Ugovor o filmskom djelu

Član 80.

1. Ugovorom o filmskom djelu smatraju se ugovori autora filmskog djela (ugovor o scenariju, ugovor o filmskoj režiji, ugovor o filmskoj muzici, ugovor sklopljen s glavnim crtačem), kao i ugovor o pojedinim autorskim doprinosima filmskom djelu.

2. Autori filmskog djela prenose ugovorom na proizvođača prava snimanja, reprodukcija, stavljanja u promet, javnog prikazivanja i emitovanja filmskog djela.
3. Proizvođač je dužan filmsko djelo staviti u promet i autore filmskog djela obavještavati, na njihov zahtjev, o ostvarenom prometu djela.
4. Ugovorena naknada za snimanje filmskog djela ne obuhvata naknadu za reprodukciju, javno prikazivanje i emitovanje filmskog djela.

Član 81.

1. Za vrijeme važenja ugovora o filmskom djelu autori filmskog djela ne mogu prava snimanja, reprodukcija, stavljanja u promet, javnog prikazivanja, emitovanja, saopćavanja javnosti, titlovanja i dubliranja filmskog djela prenijeti trećem licu, niti se usprotiviti korištenju tih prava od proizvođača, ako ugovorom nije drugačije određeno.
2. Ako proizvođač na koga su autori prenijeli pravo snimanja ne snimi, odnosno ne stavi u promet djelo u roku iz člana 23. stav 1. autori mogu zahtijevati raskid ugovora i tražiti naknadu štete zbog neizvršenja ugovora, kao i zadržati primljenu naknadu, odnosno tražiti isplatu ugovorene naknade.

Odjeljak 5. - Prenosnje nasljeđivanjem

Član 82.

Na prenosnje autorskog prava nasljeđivanjem primjenjuju se odredbe Zakona o nasljeđivanju, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 83.

Nakon smrti autora o zaštiti njegovih autorskih moralnih prava brinu se, ako autor nije odredio drugačije, za vrijeme trajanja autorskih imovinskih prava, njegovi nasljednici, kao i organizacija autora kojoj je umrli autor pripadao ili kojoj bi pripadao s obzirom na vrstu djela i institucije iz oblasti nauke i umjetnosti.

GLAVA VII - TRAJANJE AUTORSKOG PRAVA

Član 84.

1. Autorska prava traju za života autora i 70 godina nakon njegove smrti.
2. Ukoliko autorska prava zajednički pripadaju koautorima, rok iz stava 1. računa se od smrti koautora koji je posljednji umro.
3. Autorska prava na anonimno djelo i djelo objavljeno pod pseudonimom traju 70 godina kako je djelo na dopušten način objavljeno. Ako pseudonim ne ostavlja nikakvu

sumnju u pogledu identiteta autora ili ako autor otkrije svoj identitet, autorsko pravo traje onoliko godina koliko bi trajalo da je objavljeno pod imenom autora.

4. Ako je nosilac autorskog prava u smislu člana 26., člana 27. stava 2. i člana 28. pravno lice, autorsko pravo prestaje po isteku 70 godina po objavljivanju djela, odnosno 70 godina od ostvarenja računarskog programa.

5. Rokovi iz st. 1., 2., 3. i 4. počinju teći od 1. januara naredne godine od godine u kojoj je autor umro, odnosno poslije objavljivanja djela.

Član 85.

Nakon prestanka autorskih imovinskih prava, za korištenje autorskog djela plaća se poseban doprinos, ako je to predviđeno posebnim zakonom.

GLAVA VIII - OSTVARIVANJE AUTORSKOG PRAVA

Član 86.

Autor može svoja autorska prava ostvarivati lično ili preko zastupnika.

Član 87.

1. Djelatnost ostvarivanja autorskih prava mogu obavljati uz odobrenje Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut), organizacije autora i drugih nosilaca autorskih prava, te druga pravna lica specijalizovana za ostvarivanje autorskih prava.

2. Za ostvarivanje autorskog prava koje obavlja organizacija autora ili drugo specijalizovano pravno lice iz stava 1., osim prava navedenih u stavu 3. potrebna je punomoć autora, odnosno nosioca autorskog prava.

3. Autorska prava javnog izvođenja nescenskih muzičkih i književnih djela (mala prava), uključujući i prava iz čl. 40. i 44., organizacija autora može ostvarivati i bez punomoći autora, odnosno drugog nosioca autorskih prava.

4. Institut će dati dozvolu predviđenu u stavu 1. onoj organizaciji koja ispunjava stručne kriterije za ostvarivanje autorskih prava.

5. Stručne kriterije iz stava 4. utvrđuje Institut svojim aktom.

6. Ako organizacija autora, odnosno drugo pravno lice specijalizovano za ostvarivanje autorskih prava prestane udovoljavati propisanim uvjetima za obavljanje te djelatnosti, izdato odobrenje za rad stavlja se van snage.

Član 88.

Ako za javno izvođenje nescenskih književnih i muzičkih djela nije sklopljen autorski ugovor ili ugovorom nije utvrđena visina naknade, organizacije autora mogu ostvarivati naknadu za autore tih djela u visini koju su te organizacije utvrdile svojim aktom, a što se primjenjuje i za emitovanje putem radiodifuzije.

Član 89.

Za zastupanje pred sudovima i drugim organima, organizacija autora, odnosno organizacija iz člana 87. mora imati posebnu punomoć autora čije je pravo predmet spora.

Član 90.

1. Za zaštitu pred sudovima i drugim organima radi ostvarivanja autorskih prava iz člana 87. stav 3. organizaciji autora, odnosno specijalizovanom pravnom licu iz člana 87. stav 1. nije potrebna posebna punomoć autora.
2. Spor iz stava 1. organizacija autora, odnosno specijalizovano pravno lice iz člana 87. može pokrenuti i voditi u svoje ime, ali je dužna o ostvarenim pravima položiti račun autoru.

Član 91.

1. Priređivači kulturno-umjetničkih priredbi i drugi korisnici autorskih djela dužni su pribaviti odobrenje za izvođenje, odnosno za prikazivanje djela u slučajevima propisanim ovim zakonom, te organizaciji autora odnosno organizaciji iz člana 87., bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana izvođenja, odnosno prikazivanja, dostaviti programe izvedenih, odnosno prikazanih djela i uplatiti autorske naknade za iskorištavanje tih djela.
2. Na zahtjev autora, odnosno organizacije iz člana 87., nadležna policijska uprava zabraniti će održavanje priredbi na kojima se koriste autorska djela, odnosno drugo korištenje autorskog djela, ako priređivač, odnosno drugi korisnik autorskog djela nema odobrenje autora, odnosno organizacije iz člana 87.
3. Korisnici autorskih djela dužni su organizaciji koja ostvaruje autorska prava dati sve podatke relevantne za ostvarivanje autorskih prava i omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.
4. Na zahtjev organizacije za ostvarivanje autorskih prava, finansijska policija dužna je pružiti pomoć pri obavljanju poslova ostvarivanja autorskih prava.

GLAVA IX - PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Član 92.

Umjetnici izvođači književnih, muzičkih i drugih umjetničkih djela za svoja izvođenja imaju prava utvrđena ovim zakonom.

Član 93.

1. Umjetnici izvođači, u smislu ovog zakona, su glumci, pjevači, muzičari, plesači i druga lica koja glume, pjevaju, recituju, deklamuju, pokretima ili na drugi način izvode književna ili umjetnička djela.
2. Umjetnicima izvođačima, u smislu stava 1., smatraju se i pozorišni režiseri, dirigenti orkestra i hora, majstori tona i varijetetski i cirkuski umjetnici.

Član 94.

1. Umjetnik izvođač, državljanin Bosne i Hercegovine ili strani državljanin koji ima prebivalište u Bosni i Hercegovini, za svoja izvođenja ostvarena ili korištena u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu, ima prava utvrđena ovim zakonom.
2. Umjetnik izvođač, strani državljanin ili lice bez državljanstva, za svoja izvođenja ostvarena ili korištena u Bosni i Hercegovini ima prava utvrđena ovim zakonom u okviru obaveza koje je Bosna i Hercegovina prihvatila međunarodnim ugovorima ili na osnovu faktičkog reciprociteta.

GLAVA X - SADRŽAJ PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Član 95.

1. Umjetnik izvođač ima imovinska i moralna prava utvrđena ovim zakonom.
2. Imovinskim pravima, u smislu stava 1., smatraju se prava umjetnika izvođača na iskorištavanje izvođenja.
3. Moralnim pravima, u smislu stava 1., smatraju se pravo umjetnika izvođača da njegovo ime, odnosno pseudonim bude navedeno pri saopćenju javnosti njegovog izvođenja, a na svakom snimku ili omotu snimka tog izvođenja, pravo da se suprotstavi deformisanju, skraćivanju ili drugom mijenjaju njegovog izvođenja, korištenju ili rasparčavanju snimljenog izvođenja koje sadrži tehničke ili druge nedostatke, te nedostojnom korištenju snimka, kojima se vrijeđa čast i ugled umjetnika izvođača.

Član 96.

1. Ako ovim zakonom nije drugaèije utvrðeno, umjetnik izvoðaè ima iskljuèivo pravo da daje odobrenje za:

- a) emitovanje izvoðenja preko radija ili televizije;
- b) saopæavanje javnosti izvoðenja preko zvuènika ili drugih tehnièkih sprava izvan prostorije ili mjesta izvoðenja;
- c) snimanje izvoðenja zvuèno ili vizuelno ili zvuèno i vizuelno;
- d) direktno ili indirektno umnožavanje snimljenog izvoðenja u potpunosti ili djelimièno;
- e) stavljanje u promet originala ili umnoženih primjeraka snimljenog izvoðenja ukljuèujuæi njihov uvoz i iznajmljivanje.

2. Na prava umjetnika izvoðaèa na odgovarajuæi naèin primjenjuju se odredbe iz èlana 36. st. 2. i 3. i èlana 37. stav 3.

3. Pravo na naknadu imaju svi umjetnici izvoðaèi, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugaèije odreðeno.

4. Èlan umjetnièkog ansambla koji napusti ansambl ima pravo na dio u naknadi za izvoðenje u kojoj je uèestvovao.

Èlan 97.

1. Bez dozvole umjetnika izvoðaèa i bez plaæanja naknade, dozvoljeno je:

- a) korištenje izvoðenja radi nastave i nauènoistraživaèkog rada;
- b) korištenje kratkih odlomaka izvoðenja pri izvještavanju o tekuæim dogaðajima;
- c) snimanje izvoðenja od organizacije za radiodifuziju vlastitim sredstvima snimanja i samo za vlastitu emisiju (efemerni snimci), ako ima dozvolu za emitovanje.

2. Snimci iz stava 1. c) mogu se nakon emitovanja predati javnim arhivama kao dokumentacijski materijal ili ponovo emitovati uz naknadu.

Èlan 98.

1. Ako se snimljeno izvoðenje koje je pušteno u prodaju, koristi za emitovanje preko radija i televizije ili drugog saopæavanja javnosti (sekundarno korištenje), umjetnik izvoðaè ima pravo na naknadu.

2. Ako za emitovanje ili drugo saopæavanje javnosti izvoðenja umjetnika izvoðaèa, nije sklopljen izvoðaèki ugovor ili ugovorom nije utvrðena visina naknade, organizacija umjetnika izvoðaèa može ostvarivati izvoðaèku naknadu u visini koju je ta organizacija utvrdila svojim pravilnikom.

Ālan 99.

1. Prava umjetnika izvođaèa koji je u radnom odnosu uređuju se kolektivnim ugovorom ili aktom organizacije, odnosno ugovorom između organizacije i umjetnika koji je u radnom odnosu u skladu sa ovim zakonom.
2. Kolektivnim ugovorom ili aktom iz stava 1. ne mogu se ogranièiti moralna prava umjetnika izvođaèa priznata u skladu sa ovim zakonom.
3. Organizacija s kojom je umjetnik izvođaè u radnom odnosu može koristiti izvođenje umjetnika izvođaèa bez njegove dozvole ako je izvođenje umjetnika izvođaèa nastalo u okviru njegove radne obaveze.

Ālan 100.

1. Ako izvođenje umjetnika izvođaèa koji je u radnom odnosu prelazi okvire njegove radne obaveze ili se izvođenje prenosi na drugu organizaciju, umjetniku izvođaèu pripada pravo na naknadu.

GLAVA XI - PRIJENOS PRAVA UMJETNIKA IZVOAĀA

Ālan 101.

1. Umjetnik izvođaè može svoje pravo na iskorištavanje izvođenja, u potpunosti ili djelimièno, uz naknadu ili bez naknade, za vrijeme trajanja tog prava, prenositi ugovorom na drugo lice (izvođaèki ugovor).
2. Lice na koje je preneseno pravo na iskorištavanje izvođenja ne može to pravo prenositi na treæe lice bez saglasnosti umjetnika izvođaèa, ako izvođaèkim ugovorom nije drugaèije određeno.

Ālan 102.

1. Izvođaèki ugovor sklapa se u pisanoj formi.
2. Izvođaèki ugovor, koji nije zakljuèen u pisanoj formi, nema pravno djejtvo.

Ālan 103.

1. Izvođaèki ugovor sadrži: imena ugovornih strana; vrstu i naèin korištenja izvođenja; ime autora i naziv autorskog djela koje se izvodi; visinu, naèin i rokove plaæanja naknade.
2. Osim elemenata iz stava 1., izvođaèki ugovor, koji se odnosi na snimanje izvođenja i emitovanje snimka preko radija ili televizije, sadrži i broj emitovanja i vrijeme u kojem se

može emitovati, a izvođački ugovor koji se odnosi na umnožavanje snimka sadrži i broj primjeraka koji se mogu umnožiti.

GLAVA XII - TRAJANJE PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Član 104.

Imovinska prava umjetnika izvođača predviđena ovim zakonom traju 50 godina, i to:

- a) za snimljena izvođenja od proteka godine u kojoj su snimljena;
- b) za izvođenja koja nisu snimljena, od proteka godine u kojoj su izvedena.

GLAVA XIII - OSTVARIVANJE PRAVA UMJETNIKA IZVOĐAČA

Član 105.

Umjetnik izvođač može svoja prava ostvarivati neposredno ili preko zastupnika.

Član 106.

1. Djelatnost ostvarivanja prava umjetnika izvođača mogu obavljati uz odobrenje Instituta organizacije umjetnika izvođača i drugih nosilaca prava umjetnika izvođača, te druga pravna lica specijalizovana za ostvarivanje prava umjetnika izvođača.
2. Institut će dati dozvolu predviđenu u stavu 1. onoj organizaciji koja ispunjava stručne kriterije za ostvarivanje prava umjetnika izvođača.
3. Stručne kriterije iz stava 2. utvrđuje Institut svojim aktom.
4. Za ostvarivanje prava umjetnika izvođača koje obavlja organizacija umjetnika izvođača ili drugo specijalizovano pravno lice navedeno u stavu 1. potrebna je punomoć umjetnika izvođača, odnosno nosioca prava umjetnika izvođača.
5. Ako organizacija umjetnika izvođača, odnosno drugo pravno lice specijalizovano za ostvarivanje prava umjetnika izvođača, prestane udovoljavati propisanim mjerilima za obavljanje djelatnosti, izdato o dobrenje staviti će se van snage.

Član 107.

1. Organizacije za radiodifuziju i ostali korisnici dužni su organizaciji koja zastupa umjetnika izvođača dostavljati potpune podatke o korištenju izvedbe.
2. Korisnici izvođenja iz stava 1. dužni su organizaciji koja zastupa umjetnika izvođača dostaviti po jedan primjerak izvođačkog ugovora.

Član 108.

1. Umjetnički ansambl ostvaruje prava umjetnika izvođača preko lica koja ovlaste članovi tog ansambla.

2. Ako u izvođenju muzičkog ili drugog umjetničkog djela, osim umjetničkog ansambla, učestvuju dirigent, solisti i nosioci glavnih uloga, koji nisu članovi umjetničkog ansambla, pravo na davanje dozvole iz člana 96. pripada i tim umjetnicima izvođačima, ako između njih i umjetničkog ansambla nije drugačije ugovoreno.

Odjeljak 1. - Prava proizvođača fonograma

Član 109.

1. Proizvođačem fonograma smatra se fizičko i pravno lice koje prvo snimi zvukove izvođenja ili druge zvukove.
2. Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, proizvođači fonograma imaju isključivo pravo da daju odobrenja za:
 - a) umnožavanje fonograma u potpunosti ili djelimično;
 - b) stavljanje u promet originala ili umnoženih primjeraka svojih fonograma uključujući njihov uvoz i iznajmljivanje.
3. U slučajevima iz stava 2. proizvođači fonograma imaju pravo na naknadu, ako ovim zakonom ili ugovorom nije drugačije određeno.
4. Proizvođači fonograma imaju pravo na naknadu i u slučaju kada se fonogram koji je stavljen u promet koristi za emitovanje preko radija ili televizije ili za drugo saopćavanje javnosti (sekundarno korištenje).
5. Polovinu naknade iz prethodnog stava proizvođač fonograma mora isplatiti izvođaču čija su izvođenja snimljena za korištenje fonogram, ako ugovorom između njih nije drugačije uređeno.
6. Prava proizvođača fonograma traju 50 godina računajući od kraja godine u kojoj je fonogram izdat, a ako nije izdat, od kraja godine u kojoj je snimanje obavljeno.
7. Na prava proizvođača fonograma primjenjuju se član 36.st. 2. i 3., član 37. st. 3., 97., 105., 106. i 107.
8. Prava proizvođača fonograma ne utječu ni na koji način na prava autora i prava umjetnika izvođača.
9. Strani proizvođači fonograma uživaju zaštitu u skladu s ovim zakonom ako imaju sjedište ili prebivalište u Bosni i Hercegovini, ako to pravo proizilazi iz međunarodnih ugovora ili faktičkog reciprociteta. U skladu s ovim zakonom, zaštitu uživaju strani proizvođači fonograma koji je prvi put fiksiran na nosač zvuka u Bosni i Hercegovini.

Odjeljak 2. - Prava organizacija za radiodifuziju

Ālan 110.

1. Ako ovim zakonom nije drugaĉije odreĊeno, organizacija za radiodifuziju ima iskljuĉivo pravo dati odobrenje za:
 - a) reemitovanje svojih emisija Źicama ili bez Źica;
 - b) snimanje svojih emisija;
 - c) umnoŹavanje i stavljanje u promet tako umnoŹenih primjeraka snimaka svojih emisija;
 - d) saopĉavanje javnosti svojih televizijskih emitovanja, ako je takvo saopĉavanje pristupaĉno javnosti uz plaĉanje ulaznice.
2. Prava organizacija za radiodifuziju traju 50 godina raĉunajuĉi od kraja godine emitovanja.
3. Na prava organizacija za radiodifuziju primjenjuju se na odgovarajuĉi naĉin odredbe iz Ālana 97.
4. Prava organizacija za radiodifuziju ne utjeĉu ni na koji naĉin na prava autora, prava umjetnika izvoĊaĉa i proizvoĊaĉa fonograma.
5. Strane organizacije za radiodifuziju uŹivaju prava propisana ovim zakonom, ako to proizilazi iz meĊunarodnih ugovora, faktiĉkog reciprociteta ili ako prenose svoje emisije predajnicima koji se nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

GLAVA XIV - ZAŠTITA AUTORSKOG PRAVA I SRODNIH PRAVA

Odjeljak 1. - Sudska zaštitu

Ālan 111.

Lice ĉije je autorsko pravo ili srodno pravo povrijeĊeno moŹe zahtijevati zaštitu tog prava zahtjevima predviĊenim ovim zakonom i naknadu štete predviĊenu zakonom koji regulira obligacione odnose.

Ālan 112.

1. Na zahtjev tuŹioca, sud moŹe u presudi narediti:
 - a) da se tuŹenom zabrane radnje kojima se priprema povreda, izvrši povreda, kao i buduĉe povrede prava;
 - b) da tuŹeni ukloni stanje nastalo izvršenom povredom i uspostavi stanje koje je bilo prije nego Źto je povreda izvršena;

- c) da uništi ili preinaèi protupravno proizvedene primjerke i ambalažu djela, primjerke izvođenja ili drugih predmeta zaštiæenih ovim zakonom;
 - d) da se unište ili preinaæe matrice, negativi, ploæe, kalupi ili druga sredstva kojima je poèinjena povreda;
 - e) da se unište ili preinaæe sprave koje su iskljuèivo ili pretežno namijenjene za provođenje prava zaštiæenog ovim zakonom, a koje se nalaze u vlasništvu prekršioca;
 - f) da se objavi presuda na trošak tuženog u javnim glasilima na naèin i u obimu koji odredi sud.
2. Odredbe st. 1. b) i c) neæe se primijeniti na djela arhitekture, osim ako je uništenje ili preinaka graðevine opravdana s obzirom na okolnosti konkretnog sluèaja.
3. Umjesto zahtjeva predviðenih u st. 1. c) i d), tužilac moæe zahtijevati da mu tuæeni ili vlasnik ustupi primjerke djela ili sprave uz naknadu troškova proizvodnje.

Èlan 113.

1. U sluèaju povrede imovinskog ili drugog prava autora izvršene namjerno ili iz nepaænje, tužilac moæe zahtijevati plaæanje ugovorenog ili za tu vrstu korištenja uobièajenog honorara ili naknade za tu vrstu korištenja, uveæano do 200% bez obzira da li mu je zbog poèinjene povrede nastala imovinska šteta ili nije.
2. Prilikom odluèivanja o plaæanju naknade iz stava 1., kao i utvrðivanja njene visine sud æe uzeti u obzir sve okolnosti pojedinog sluèaja, posebno stepen krivice, visinu ugovorenog ili uobièajenog honorara, odnosno naknade, kao preventivnu svrhu civilne kazne.
3. Ako je imovinska šteta veæa od civilne kazne, tužilac moæe zahtijevati razliku do potpune naknade štete.

Èlan 114.

Nezavisno od naknade imovinske štete, a i kada je nema, sud moæe dosuditi autoru ili umjetniku izvoðaèu zbog povrede njegovih moralnih prava, pravednu novèanu naknadu u smislu odredbi Zakona o obligacionim odnosima o novèanoj naknadi nematerijalne štete.

Odjeljak 2. - Privremene mjere

Èlan 115.

1. Ovlašteno lice koje uèini vjerovatnim da je njegovo iskljuèivo pravo utvrðeno ovim zakonom povrijeðeno, ili da postoji neposredna opasnost od povrede prava, sud mo¼e odrediti:

a) da se privremeno oduzmu ili iskljuèe iz prometa predmeti, odnosno sredstva kojima se povreðuje autorsko ili srodno pravo ili koja slu¼e za povredu prava ili koja su nastala kao posljedica povrede autorskog ili srodnog prava ili predmeti, odnosno sredstva koja mogu slu¼iti kao dokazi o uèinjenoj povredi autorskog ili srodnog prava;

b) da se zabrani nastavljanje zapoèetih radova kojima bi se mogla nanijeti povreda autorskom ili srodnom pravu ili da se zabrani nastavljanje radnji kojima se povreðuje autorsko ili srodno pravo.

2. Ako postoji opasnost da bi kasnije izvoðenje dokaza o povredi autorskog ili srodnog prava moglo biti ote¼ano ili onemoguæeno ili ako postoji opasnost od nastanka te¼ko nadoknadive štete, ili ako postoji opravdana opasnost da privremene mjere odreðene u stavu 1. neæe biti djelotvorne, sud æe odrediti takve mjere, a da o tome prethodno ne obavijesti drugu stranu.

3. Postupak po prijedlogu za odreðivanje privremenih mjera je hitan.

4. U postupku odreðivanja privremenih mjera propisanih ovim ðlanom, na pitanja koja nisu regulirana ovim zakonom, primijenit æe se odgovarajuæe odredbe zakona koji regulira izvršni postupak.

GLAVA XV - CARINSKE MJERE

Èlan 116.

1. U sluèaju sumnje da predstoji uvoz ili izvoz robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, carinski organ du¼an je o tome upoznati nosioca prava.

2. Ako nosilac prava zaštiæenih ovim zakonom uèini vjerovatnim da bi uvozom ili izvozom odreðene robe bilo povrijeðeno njegovo iskljuèivo pravo predviðeno ovim zakonom, carinski organ mo¼e narediti zadr¼avanje robe i o tome neodložno obavijestiti nosioca prava i ovlaštenika na raspolaganje robom.

3. Carinski organ obavještava podnosioca zahtjeva o porijeklu, kolièini i mjestu gdje je roba smještena i adresi ovlaštenika na raspolaganje robom. Podnosiocu zahtjeva omoguæit æe carinski organ da robu pregleda ukoliko se time ne povreðuje poslovna tajna ili tajna preduzeæa.

4. Ako u roku od najviše 14 dana poslije prijema saopćenja ne bude uložen prigovor, carinski organ nalaže pljenidbu zadržane robe.

5. O prigovoru ovlaštenika na raspolaganje robom protiv pljenidbe robe, carinski organ neodložno obavještava podnosioca zahtjeva, koji se odmah izjašnjava da li ostaje pri svom zahtjevu.

Ālan 117.

1. Ako podnosilac zahtjeva povuēe zahtjev carinski organ povuēi ēe naredbu o pljenidbi robe.

2. Ako podnosilac zahtjeva ostane pri svom zahtjevu i dostavi izvršnu sudsku odluku koja naređuje ēuvanje pljenidbene robe, carinski organ preduzet ēe za to neophodne mjere.

3. Ako podnosilac zahtjeva ne postupi prema prethodnom stavu, carinski organ ukida naredbu o pljenidbi robe u roku od 10 dana od dostavljanja saopćenja podnosiocu zahtjeva.

4. Ako podnosilac zahtjeva dokaēe da je zatraēena sudska odluka prema prethodnom stavu, ali mu sudska odluka nije joē dostavljena, zadržavanje ēe se produēiti najduēe za joē 10 dana.

Ālan 118.

Ako se ispostavi da je zahtjev za pljenidbu robe bio neosnovan i da je podnosilac zahtjeva ostao pri zahtjevu za pljenidbu robe ili se nije o pljenidbi odmah izjasnio u skladu sa ēlanom 116. stav 5., podnosilac zahtjeva obavezan je ovlašteniku na raspolaganje robom naknaditi prouzrokovanu štetu.

Ālana 119.

Bliēe propise o provođenju carinskih mjera donijet ēe Vijeēe ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

GLAVA XVI - KAZNENE ODREDBE

Ālan 120.

1. Novēanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM ili kaznom zatvora do tri godine kaznit ēe se lice, koje:

- a) pod svojim imenom ili pod imenom drugog objavi, prikaže, izvede, prenese ili na drugi način saopći javnosti tuđe djelo koje se, u skladu s ovim zakonom, smatra autorskim djelom ili dozvoli da se to učini;
- b) bez navođenja imena ili pseudonima autora objavi, prikaže, izvede, prenese ili na drugi način saopći javnosti tuđe djelo iz stava 1. na kojem je označeno ime ili pseudonim autora ili na nedozvoljen način unese dijelove tuđeg djela iz stava 1. u svoje autorsko djelo ili dozvoli da se to učini;
- c) uništi, izobliči, nagrdi ili na drugi način bez odobrenja autora, izmijeni tuđe djelo;
- d) bez navođenja imena ili pseudonima umjetnika izvođača, osim ako umjetnik izvođač želi ostati anonimn, objavi, prikaže, prenese ili na drugi način saopći javnosti njegovo izvođenje.
- e) uništi, izobliči, nagrdi, osakati ili na drugi način, bez odobrenja umjetnika izvođača, izmijeni snimljeno izvođenje umjetnika izvođača.

2. Ako je izvršenjem krivičnog djela iz tač. a), b), c) d) i e) pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, a počinitelj je postupao sa ciljem pribavljanja te imovinske koristi ili prouzrokovanja te štete, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Član 121.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM ili kaznom zatvora do tri godine kaznit će se lice, koje:

- a) bez odobrenja autora ili drugog nosioca autorskog prava, odnosno lica koje je ovlašteno dati odobrenje, kada je odobrenje prema odredbama, u skladu s ovim zakonom potrebno ili, suprotno njihovoj zabrani, fiksira na materijalnu podlogu, reprodukuje, umnoži, stavi u promet, iznajmi, uveze, prenese preko državne granice, prikaže, izvede, pošalje, prenese, učini dostupnim javnosti, prevede, prilagodi, obradi, preradi ili na drugi način upotrijebi autorsko djelo;
- b) bez odobrenja umjetnika izvođača, odnosno lica koje je ovlašteno dati odobrenje, kada je odobrenje prema odredbama zakona potrebno ili suprotno njihovoj zabrani, snimi, reprodukuje, umnoži, stavi u promet, iznajmi, uveze, prenese preko državne granice, prikaže, izvede, pošalje, prenese, učini dostupnim javnosti ili na drugi način upotrijebi izvođenje umjetnika izvođača;

c) u namjeri da omogući neovlaštenu upotrebu autorskog djela ili izvođenja umjetnika izvođača proizvede, uveze, prenese preko državne granice, stavi u promet, iznajmi, omogući drugome upotrebu ili korištenje bilo koje vrste opreme ili sredstava kojoj je osnovna ili pretežna namjena da omogući neovlašteno otklanjanje ili osujeđivanje kojeg tehničkog sredstva ili računarskog programa namijenjenog zaštiti prava autora ili umjetnika izvođača od neovlaštene upotrebe.

2. Lice kod koga se zateknu predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje ili su nastali izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.a), b) i c), a koje je to znalo, moglo ili bilo dužno da zna, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 KM ili kaznom zatvora do šest mjeseci.

3. Ako je izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.a), b) i c) pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, a počinilac je postupao sa ciljem pribavljanja te imovinske koristi ili prouzrokovanja te štete, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

4. Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela ili su nastali izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.a), b) i c) oduzeti će se i uništiti.

Član 122.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM ili kaznom zatvora do jedne godine kaznit će se lice, koje:

a) bez odobrenja proizvođača zvučne snimke kada je odobrenje u skladu s ovim zakonom potrebno ili, suprotno njihovoj zabrani, emituje, umnoži direktno ili indirektno njihovu zvučnu snimku neovlašteno stavi u promet, iznajmi, uveze, prenese preko državne granice ili učini dostupnim javnosti;

b) bez odobrenja nosioca prava u vezi s radiodifuzijskim emisijama, kada je prema zakonu to odobrenje potrebno, ili suprotno njihovoj zabrani, reemituje emisiju, ili snimi, umnoži ili stavi u promet snimku njene emisije.

2. Ako je izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.a) i b) pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, a počinilac je postupao sa ciljem pribavljanja te imovinske koristi ili prouzrokovanja te štete, počinilac će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

3. Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje krivičnog djela ili su nastali izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.a) i b) i stava 2. oduzeti æ se i uništiti.

Ālan 123.

1. Lice koje bez odobrenja ovlaštenog distributera enkriptiranog satelitskog signala proizvodi ili obavlja montažu, mijenja, uvozi, izvozi, prodaje, iznajmljuje ili na drugi naēin stavlja u promet materijalni ili nematerijalni uređaj ili sistem za dekodiranje takvog signala, ako zna ili mora znati da taj uređaj ili sistem pretežno služi za dekodiranje enkriptiranog satelitskog signala, kaznit æ se za krivično djelo novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM ili kaznom zatvora do tri godine.

2. Ako je izvršenjem krivičnog djela iz stava 1. pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, a poēinilac je postupao sa ciljem pribavljanja takve imovinske koristi ili prouzrokovanja te štete, kaznit æ se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

3. Predmeti koji su bili namijenjeni ili upotrebljeni za izvršenje krivičnog djela ili su nastali izvršenjem krivičnog djela iz st. 1.i 2. oduzeti æ se i uništiti.

Ālan 124.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit æ se lice koje prima enkriptirani satelitski signal koji je dekodiran bez odobrenja njegovog ovlaštenog distributera ili obavlja dalju distribuciju takvog signala, ako zna ili mora znati da je takav signal neovlašteno dekodiran.

2. Ako je izvršenjem krivičnog djela iz stava 1. pribavljena znatna imovinska korist ili je prouzrokovana znatna šteta, a poēinilac je postupao sa ciljem pribavljanja takve imovinske koristi ili prouzrokovanja takve štete, kaznit æ se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM ili kaznom zatvora do tri godine.

GLAVA XVII - PREKRŠAJI

Ālan 125.

1. Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 KM kaznit æ se za prekršaj pravno lice, ako:

a) bez odobrenja autora pod svojim imenom ili imenom drugog lica objavi, prikaže, izvede, prenese ili na drugi naēin saopæi javnosti tuđe autorsko djelo ili dopusti da se to uēini;

- b) bez odobrenja autora uništi, izobliči, nagrdi ili na drugi način izmijeni autorsko djelo ili upotrijebi djelo na način kojim se vrijeđa čast ili ugled autora;
- c) bez navođenja imena ili pseudonima autora, osim ako autor želi ostati nepoznat, objavi, prikaže, izvede ili na bilo koji drugi način saopći javnosti njegovo autorsko djelo;
- d) bez odobrenja autora ili drugog nosioca autorskih prava, organizacije autora ili drugog pravnog lica specijalizovanog za ostvarivanje autorskih prava iz člana 87., kada je takvo odobrenje prema odredbama ovog zakona potrebno ili, suprotno njihovoj zabrani, objavi, reprodukuje ili umnoži, uveze ili stavi u promet original ili umnožene primjerke djela, prikaže, izvede, snimi, emituje, saopći sredstvima javnog saopćavanja, prevede, prilagodi, obradi ili na drugi način preradi autorsko djelo ili iskoristi djelo u bilo kojem drugom obliku;
- e) bez odobrenja autora ili drugog nosioca autorskih prava, organizacije autora ili drugog pravnog lica specijalizovanog za ostvarivanje autorskih prava iz člana 87., kada je takvo odobrenje prema odredbama ovog zakona potrebno ili suprotno njihovoj zabrani, iznajmi original ili umnožene primjerke računarskog programa, filmskog ili s njime izjednačenog djela ili djela ugrađenog na fonogram.

2. Za prekršaj iz stava 1. kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Ako prekršaj iz stava 1. učini fizičko lice, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM.

Član 126.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:

- a) bez odobrenja umjetnika izvođača pod svojim imenom ili imenom drugog lica objavi, prikaže, izvede, prenese ili na drugi način saopći javnosti tuđe izvođenje ili dopusti da se to učini;
- b) bez navođenja imena ili pseudonima umjetnika izvođača, osim ako umjetnik izvođač želi ostati nepoznat, objavi, prikaže, prenese ili na drugi način saopći javnosti njegovo izvođenje;

c) bez odobrenja umjetnika izvođača uništi, izobliči, nagrdi ili na drugi način izmijeni snimljeno izvođenje ili ga upotrijebi na način kojim se vrijeđa čast ili ugled umjetnika izvođača;

d) bez odobrenja umjetnika izvođača ili drugog nosioca prava umjetnika izvođača, organizacije umjetnika izvođača ili drugog pravnog lica specijalizovanog za ostvarenje prava umjetnika izvođača iz člana 106., kada je to odobrenje u skladu s odredbama ovog zakona potrebno, ili suprotno njihovoj zabrani, emituje ili saopći izvođenje javnosti, snimi izvođenje, umnoži snimljeno izvođenje, uveze, stavi u promet ili iznajmi original ili umnožene primjerke snimljenog izvođenja.

2. Za prekršaj iz stava 1. kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Ako prekršaj iz stava 1. učini fizičko lice, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM.

Član 127.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako bez odobrenja proizvođača fonograma, kada je to odobrenje prema odredbama ovog zakona potrebno, ili suprotno njihovoj zabrani, umnoži, uveze, stavi u promet ili iznajmi original ili umnožene primjerke fonograma.

2. Za prekršaj iz stava 1. kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Ako prekršaj iz stava 1. učini fizičko lice kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM.

Član 128.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako:

a) bez odobrenja organizacije za radiodifuziju, kada je to odobrenje prema odredbama ovoga zakona potrebno ili, suprotno njoj zabrani, reemituje ili snimi njegovo emitovanje, umnoži snimku njenog emitovanja ili saopći javnosti njeno televizijsko emitovanje;

b) bez odobrenja ovlaštenog distributera enkriptiranog satelitskoga signala proizvodi ili obavlja montažu, mijenja, uvozi, izvozi, prodaje, iznajmljuje ili na drugi način stavlja u

promet materijalni ili nematerijalni uređaj ili sistem za dekodiranje takvog signala, ako takav uređaj ili sistem naročito služi za dekodiranje enkriptiranog satelitskog signala;

c) prima enkriptirani satelitski signal koji je dekodiran bez odobrenja njegovog ovlaštenog distributera ili obavlja dalju distribuciju tog signala.

2. Za prekršaj iz stava 1. kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Ako prekršaj iz stava 1. učini fizičko lice, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM.

Član 129.

1. Za prekršaje iz čl. 125., 127. i 128. izriče se zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji su bili namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje prekršaja ili su nastali izvršenjem prekršaja bez obzira jesu li u vlasništvu poèinioca.

2. Rješenjem o prekršaju iz stava 1. naređuje se uništenje oduzetih predmeta.

Član 130.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice, ako organizaciji autora ili drugom pravnom licu, specijalizovanom za ostvarivanje autorskih prava, ne dostavi potpune podatke o izvođenju, odnosno prikazivanju djela.

2. Za prekršaj iz stava 1. kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

3. Ako prekršaj iz stava 1. učini fizičko lice, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 KM.

Član 131.

1. Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako organizaciji umjetnika izvođaèa ili drugom pravnom licu specijalizovanom za ostvarivanje prava umjetnika izvođaèa ne dostavi potpune podatke o korištenju izvođenja ili primjerak izvođaèkog ugovora.

2. Za prekršaj iz stava 1. novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se:

a) odgovorno lice u pravnom licu;

b) fizičko lice.

Ālan 132.

1. Novèanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 KM kaznit æ se za prekršaj pravno lice ako djelatnost ostvarivanja autorskih prava, prava umjetnika izvođaèa ili prava proizvođaèa fonograma obavlja bez odobrenja Insituta ili suprotno odobrenju Instituta.

2. Za prekršaj iz stava 1. novèanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 KM kaznit æ se:

- a) odgovorno lice u pravnom licu;
- b) fizièko lice.

Ālan 133.

1. Novèanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 KM kaznit æ se pravno lice ako prekršaj iz èl. 125., 127. i 128. uèini radi sticanja imovinske koristi.

2. Za prekršaj iz stava 1. odgovorno lice u pravnom licu kaznit æ se novèanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 KM.

3. Ako prekršaj iz stava 1. uèini fizièko lice radi sticanja imovinske koristi, kaznit æ se novèanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM.

Ālan 134.

Za voðenje postupka za krivièna djela i prekršaje utvrðene ovim zakonom nadležan je Sud Bosne i Hercegovine.

Ālan 135.

Sredstva naplaæena na osnovu kazni za krivièna djela iz èl. 120. do 124. i prekršaje iz èl. 125. do 133. uplaæuju se na raèun Budžeta Bosne i Hercegovine.

GLAVA XVIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ālan 136.

Ovaj zakon primjenjuje se na sva autorska djela i izvoðenja umjetnika izvođaèa u pogledu kojih imovinska prava nisu prestala, do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ālan 137.

Ovaj zakon primjenjuje se i na fonograme i na njima snimljena izvoðenja, od èijeg prvog snimanja nije proteklo 50 godina, raèunajuæi od poèetka kalendarske godine u kojoj je stupio na snagu ovaj zakon.

Ālan 138.

Postupci pokrenuti prema čl. 111., 112., 114. i 115. radi zaštite prava autora i prava umjetnika izvođača, koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu završeni, dovršiti će se u skladu s propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 139.

Direktor Instituta donijet će pravilnik o kriterijima u skladu sa čl. 87. i 106., u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 140.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o autorskom pravu ("Službeni list SFRJ", br. 19/78, 24/86 i 21/90), kao i svi zakonski propisi entiteta kojima je regulirana ova materija, a koji nisu u saglasnosti s ovim zakonom.

Član 141.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 43/02 21. marta 2002.godine Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Željko Mirjanić,
s. r.

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne